

Na igjennem. Eller Indvendingen lyder, ſom det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgkreds (Frederikſen) forleden Dag udtalte, at han yndede nok den parlamentariſke Regjeringsform, naar Folket blev modent dertil. Det er nu omtrent 40 Aar ſiden, Folket begyndte at tage Del i Frihedens Arbejde. Skulde det da ikke være nok for det danſke Folk at vandre 40 Aar i Orſkenen, for at komme til at føre Rampen med Kananiterne om Indtagelſe af Frihedens Land. Forøvrigt er dette Udtryk „ikke modent nok“ altid de Reaktionæres Sprog. Det var Reaktionenens Sprog i 1848, da man ſagde: Ja, Friheden ſkal det danſke Folk have, naar det bliver modent dertil, man maa først gaa i Vandet, naar man kan ſvømme. Saaledes ſige de Herrer ogſaa nu, at det er for tidligt at føre et forøvrigt anerkjendt Princip igjennem, thi Folket er ikke modent dertil; ſelvfølgelig er det ikke fuldt modent til at udøve Frihedens Arbejde, forinden det faar Dveſte deri. Det er ganſke rigtigt, at det folkevalgte Kammer for en Del har Opinionen imod ſig, og det er ganſke rigtigt, ſom et æret Medlem bemærkede, at der gives Glæde, ſom ikke dele det folkevalgte Kammeres Synsmaade paa vor Frihed, og ſom ikke gjøre ſædeles Meget for at hævde dets grundlovmæssige Betydning og Stilling. Tværtimod, der er i denne Henseende gjort meget for at ſvække den rette Forſtaeſſe af vor Virksomhed og for ikke at give vor Virksomhed vedvørende Perſoner og Forhold den ſande Belysning. Vi forlange ingenlunde en anerkjendende Belysning, men kun en ſand og ikke en forvrænget Belysning. Smidlertid kunne De, mine Herrer, ikke negte, at der i ſaa Henseende er et virkelig Fremſkridt. Det er ikke blot den almindelige valgberettigede Del af Befolkningen, der er vaagnet og har givet ſit vaagnende Liv tilſende ved større Deltagelſe i Valgene for derved at frembringe et Flertal, hvor der før var et under ſmaa Raar Hængende Mindretal. Men ogſaa paa mangfoldige andre Maader mærker man, at man er kommen under Veir med, at det dog nok ikke hænger ganſke rigtigt ſammen med Lovpræſningen af den Gulbalder, ſom vi nu have levet under over 20 Aar, Lovpræſningen af de Forhold, ſom det gamle Regjeringsſyſtem har ſkabt. Jeg nævner ingen Tvivl om, hvorvidt det vil lykkes at reise en ſaadan Indſigelſe imod et friſindet Miniſteriums Tilværelſe, ſom man reiſte i 1859, eller lignende Bevægelſer, ſom man ved viſſe Leiligheder forſøgte at ſætte i Scene i 1863 og 1864; jeg ſkal for Øvrigt ogſaa bemærke, at ſelv under det fortvarede Miniſteriums Tilværelſe i 1859, der ſtod nærmest den venſtre Side, blev der gjort ikke uvæſentlige Forandringer paa mange Steder med Hensyn til Opfattelſen af, hvad der dog maatte kunde røres op i, naar et andetſindet Miniſterium kunde ſtifte med det gamle Syſtemſ Benner, ja, jeg erfarede den Gang, at Mange,

ſom den Gang paa flere Punkter ſtode meget tvivlſomt, ja, endog ſom beſtemte Modſtandere af en ſaadan Mulighed, at noget andet Tankſæt end det gamle ſkulde vove at tage Regjeringsens Tilfel, bleve omvendte i dette korte Tidrum og kom til at tro, at det dog muligviſ ſlet ikke var ſaa galt, om man af og til ſtiftede med forſkjellige Anſkuelſer for, at Somme kunde gjøre godt, hvad maatte Andre havde gjort ilde, ſelv om der var groet Mos derover. Man reiſer Indſigelſe imod os og imod vor Færd. Har man ført Beviſ derfor? Jeg veed ikke, paa hvilke Punkter man ſkulde kunne anlægge vor Færd, ikke ſet i de Privilegeredes, ikke i de med Særrettigheder Udruſtedes og ikke i en enkelt Samfundſklasses Belysning, men ſet fra det hele Folks og fra Fædrelandets Standpunkt. Hvor er der nogen gavnlig Interæſſe for Folk og Land, hvor vi ere vegne tilbage fra at være med. Viis os et eneſte Punkt paa nogetſomhelſt Omraade, hvor vor Virksomhed med Hensyn dertil har været ſaonet. So! deri beſtaar vor Brøde, at vi have diſſe moderne radikale Theorier. Det er diſſe moderne radikale Theorier, ſom aabenbare ſig i vor Kjærlighed til Grundtanen i Grundloven af 1849 og gjøre, at vi have den Driftighed at paafaa, at et Menneſke kan, fordi han er i en anden ydre Stilling, være et lige ſaa godt Menneſke ſom en anden, der er bedre ſtillet. Deri beſtaar vor Brøde, at vi bevare vor første Kjærlighed til Grundloven af 1849. Hvort ligge de moderne radikale Theorier? Ligg de ikke i Hævdelsen af den almindelige Valgret baade til Kommune og Stat, eller hvori vil det ærede Medlem for Thisted (Lund), ſom afbryder mig, finde paa, at de ſtulle ligge? Det er vor Brøde, at vi have bevaret vor gamle Kjærlighed, og at vi ikke have miſtviølet om, at Hæderlighed og Fædrelandſind og den gode Villie til at fremme, hvad godt er, bor lige ſaa godt hos den lavere Stillede ſom hos den høiere Stillede. Vi kunne paa den anden Side erkende, at der er braadne Aar i alle Lande, men vi nedlægge Indſigelſe mod, at diſſe Egenſkaber ere tilſtede i en ganſke ſerlig Grad i et enkelt Samfundslag fremfor i de andre. Men ville De ikke give mig Ret deri og ſige: deri beſtaar vor Brøde; thi er det ikke det, ſaa gad jeg vide, hvad det er. Er det Kunſt, er det Videnſkab, er det Religion eller er det Oplysning, ſom vi ſavne Beredvillighed til at fremme? Er det Fædrelandets Forſvar, vi ikke ville være med til? Er det Embedsmændenes uafhængige Stilling, Lønninger og Penſion? (En Stemme: Ja. En anden Stemme: Det mener han ikke!) Det ærede Medlem ſiger: Ja, men han føier til: han mener det ikke. Det er alſaa en Indſigelſe, ſom ikke menes; jeg ſkal følgelig ikke gaa videre ind derpaa. (En Stemme: Jeg faſtholder mit Ja.) Der er alſaa 2 Forſkjellige; der er et æret Medlem, ſom har faſtholdt ſin Indſigelſe. Jeg vil da ſige det